

Komunikat prasowy

ECA/14/46

Do natychmiastowej publikacji
Luksemburg, 22 października 2014 r.

Kontrola w obszarze działań zewnętrznych UE: kontrolerzy unijni przestrzegają przyszłą Komisję przed korzystaniem z instrumentów łączonych

– W kontekście finansowania unijnej polityki rozwoju instrumenty łączone mają przed sobą wielką przyszłość. Bardzo ograniczone ramy budżetowe sprawiają bowiem, że przyszła Komisja znajduje się pod ogromną presją, by za pomocą pożyczek maksymalnie zwiększyć pulę dostępnych środków unijnych – **powiedział Karel Pinxten, członek Trybunału odpowiedzialny za sprawozdanie.** – Niezmiernie istotne jest jednak, by z instrumentów łączonych korzystała wyłącznie wtedy, gdy Komisja jest w stanie wyraźnie wykazać ich wartość dodaną. Tymczasem, jak wynika z kontroli, w przeszłości nie zawsze miało to miejsce – **dodał Karel Pinxten.**

W przypadku niemal połowy projektów zbadanych przez kontrolerów nie było wystarczających dowodów na to, że przyznanie dotacji jest uzasadnione. W kilku przypadkach istniały przesłanki, że inwestycje zrealizowano by również bez dofinansowania z UE.

W opublikowanym dziś sprawozdaniu Europejski Trybunał Obrachunkowy pozytywnie ocenia skuteczność łączenia dotacji pochodzących z regionalnych instrumentów inwestycyjnych z pożyczkami udzielanymi przez instytucje finansowe, jednocześnie wskazuje jednak szereg istotnych kwestii, które wymagają natychmiastowej uwagi.

Karel Pinxten zwrócił uwagę na zagrożenia, z jakimi wiąże się niewłaściwe wykorzystanie instrumentów łączonych. – Po pierwsze, subsydiowanie programów lub projektów, które i tak zostałyby zrealizowane, może prowadzić do marnotrawienia środków UE. *Korzystając z instrumentów łączonych, Komisja musi dopilnować, by nie stać się „sponsorem” instytucji finansowych.* Po drugie, nieodpowiednie wykorzystanie takich instrumentów może spowodować nadmierne zadłużenie w krajach trzeciego świata, które nie posiadają wystarczających dochodów, by obsłużyć zadłużenie.

Komisja poinformowała, że zamierza korzystać z instrumentów łączonych na większą skalę, co wiązać się będzie ze znacznymi środkami na pomoc rozwojową w nadchodzących latach. Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. Komisja podpisała już umowy na ponad 1,6 mld euro w ramach regionalnych instrumentów inwestycyjnych.

Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie: www.eca.europa.eu

ECA Press

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

12, rue Alcide de Gasperi – L – 1615 Luksemburg

Tel.: +352 4398 45410 Tel. kom.: +352 621 55 22 24

E-mail: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) eca.europa.eu

Informacje dla redaktorów

Sprawozdania specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego publikowane są przez cały rok i przedstawiają ustalenia kontroli wybranych obszarów działalności UE lub kwestii związanych z zarządzaniem.

W sprawozdaniu nr 16/2014 pt. „**Skuteczność łączenia dotacji z regionalnych instrumentów inwestycyjnych z pożyczkami z instytucji finansowych w celu wsparcia polityki zewnętrznej UE**” przeanalizowano proces ustanawiania instrumentów inwestycyjnych i zarządzania nimi, a także zbadano, czy wykorzystanie instrumentów łączonych przyniosło zamierzone korzyści.

Od 2007 r. Komisja utworzyła osiem regionalnych instrumentów inwestycyjnych, które obejmują całą sferę współpracy zewnętrznej Komisji. Łączą one dotacje finansowane z Europejskich Funduszy Rozwoju i budżetu ogólnego UE z pożyczkami, głównie z europejskich instytucji finansujących rozwój. W niektórych przypadkach również państwa członkowskie dokonują wkładów bezpośrednich. Celem łączenia dotacji i pożyczek jest wspieranie możliwości inwestycyjnych, zazwyczaj w przypadku dużych przedsięwzięć infrastrukturalnych, które mogłyby być rentowne, lecz nie uzyskują wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych.

W ramach przeprowadzonej kontroli Trybunał stwierdził, że łączenie dotacji pochodzących z regionalnych instrumentów inwestycyjnych z pożyczkami udzielanymi przez instytucje finansowe w celu wsparcia polityki zewnętrznej UE było ogólnie skuteczne. Zdaniem Trybunału instrumenty te zostały utworzone w odpowiedni sposób, lecz ze względu na uchybienia w zarządzaniu sprawowanym przez Komisję nie osiągnięto w pełni potencjalnych korzyści wynikających z łączenia dotacji i pożyczek.

W sprawozdaniu sformułowano następujące zalecenia:

1. Komisja powinna dopilnować, aby przydział dotacji UE opierał się na udokumentowanej ocenie wartości dodanej wynikającej z dotacji, jeśli chodzi o osiągnięcie celów UE w zakresie rozwoju, sąsiedztwa i rozszerzenia. W tym celu Komisja powinna:

- a) zapewnić przyjęcie i wdrożenie odpowiednich wytycznych pozwalających na kierowanie udziałem Komisji na wszystkich etapach procesu zatwierdzania i monitorowania;
- b) w większym stopniu zaangażować się w identyfikację i wybór projektów, zwłaszcza na szczeblu delegatur UE;
- c) dopilnować, aby wnioski o udzielenie dotacji przedkładane zarządom do ostatecznego zatwierdzenia dotyczyły wyłącznie zaawansowanych projektów i zawierały pełne informacje. We wnioskach o udzielenie dotacji należy zwłaszcza szczegółowo określić potrzebę otrzymania dotacji i ich wartość dodaną oraz objaśnić sposób ustalenia ich wysokości;
- d) skrócić średni czas trwania procesu zatwierdzania poprzez systematyczną weryfikację konieczności wydawania zatwierdzeń tymczasowych.

2. Komisja powinna wypłacać fundusze wyłącznie wówczas, gdy beneficjent faktycznie ich potrzebuje.

3. Komisja powinna ulepszyć monitorowanie realizacji dotacji UE. W tym celu powinna ona:

- a) wdrożyć ramy pomiaru wyników obejmujące wskaźniki służące do monitorowania wpływu dotacji UE;
- b) przekazać delegaturom UE jasne instrukcje dotyczące ich roli w monitorowaniu wsparcia udzielanego przez UE na projekty finansowane łącznie z dotacji i pożyczek;
- c) włączyć fundusz powierniczy UE na rzecz infrastruktury w Afryce do procesu monitorowania pod kątem wyników (ROM) i dostosować metodykę ROM do szczególnych cech instrumentów łączonych.

4. Komisja powinna zwiększyć wysiłki w celu zapewnienia stosownego wyeksponowania funduszy UE poprzez określenie jasnych wymagań wobec instytucji finansowych w zakresie eksponowania funduszy i poprzez zobowiązanie delegatur UE do zaangażowania się w działania promocyjne.